

Päivämäärä**Dnro**

XX.XX.XXXX

2781/01/2008

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

-

Kumoaa

TSE- tautien varalta tutkittavien nautaeläinten, lampaiden ja vuohien lihantarkastuksesta 22 päivänä lokakuuta 2004 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 10/EEO/2004 ja TSE- riskiaineksen erottaminen teurastamossa, teurastuspaikassa ja leikkaamossa 18 päivänä huhtikuuta 2002 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 3/EEO/2002.

Valtuutussäännökset

Elintarvikelaki (23/2006) 10 §, 18 §, 20 §, 29 §, 43§
Eläintautilaki (55/1980) 8 § ja 12 §

Vastaavat EY-säädökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 999/2001;
EUVL N:o L147, 31.5.2001, s.1

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

teurastamoita ja leikkaamoita koskevista TSE- tauteihin liittyvistä toimenpiteistä

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 10, 18, 20, 29, 43 §:n nojalla sellaisina, kuin niistä 10, 20 ja 29 § ovat laissa 989/2007 sekä 18 tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980) 8 ja 12 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1§

Tarkoitus ja soveltamisala

Tällä asetuksella säädetään tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä annettua asetusta (EY) 999/2001, jäljempänä TSE-asetus, täydentäviä säännöksiä teurastamoille ja leikkaamoille. Nämä säännökset koskevat BSE-taudin varalta tutkittavien nautojen sekä TSE-tautien varalta tutkittavien lampaiden ja vuohien ruohojen hylkäämistä ja terveystarkkainta, TSE-riskiaineiden erottamista sekä naudan päänlihan irrottamista.

2§

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Kuolleiden, tilalla lopetettujen ja BSE-tautiin sairastuneeksi epäiltyjen ja todettujen nautojen sekä erikseen määritellyn riskiaineksen hävittämisestä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1774/2002, jäljempänä sivutuoteasetus.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella nautojen BSE-taudin vastustamisesta (6/EEO/2007) säädetään TSE -asetusta täydentävät säännökset, jotka koskevat nautojen BSE -taudin leviämisen estämistä ja hävittämistä sekä BSE-taudin seuranta. Asetusta 6/EEO/2007 ei sovelleta toimenpiteisiin, kun ihmisravinnoksi teurastettava nauta on tutkittava BSE -taudin varalta teurastamossa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella lampaiden ja vuohien TSE-tautien vastustamisesta (32/EEO/2006) säädetään TSE-asetusta täydentävät säännökset, jotka koskevat lampaiden ja vuohien TSE-tautien leviämisen estämistä ja hävittämistä sekä seuranta. Asetusta 32/EEO/2006 ei sovelleta, kun ihmisravinnoksi teurastettava lammas tai vuohi on tutkittava TSE-tautien varalta teurastamossa.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *elintarvikealan toimijalla* elintarvikelain 6 §:n 11 kohdan mukaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä;
- 2) *leikkaamalla* elintarvikelain 13 §:n mukaan hyväksytyä elintarvikehuoneistoa, joka on hyväksytty naudan, lampaan tai vuohen lihan leikkaamiseen ennen vähittäismyyntiä siten kuin elintarvikelain 3 § kohdassa 3 tarkoitetaan ennen vähittäismyyntiä tapahtuvilla toiminnolla;
- 3) *pikatestillä* TSE-asetuksen liitteessä X olevan C luvun 4 kohdassa mainittuja testejä;
- 4) *teurastamalla* elintarvikelain 6 §:n 23 kohdan mukaista teurastamoja sekä 21 kohdan mukaista pienteurastamoja;
- 5) *terveysmerkillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämistä koskevista erityissäännöistä (EY) 854/2004 liitteessä I olevan I jakson III luvun 3 kohdan mukaista terveysmerkkiä;
- 6) *TSE-merkinnällä* ruhon tai ruhon osan merkitsemistä vähintään 1,5 cm korkuisella kirjanyhdistelmällä TSE;
- 7) *TSE-riskiaineksella* TSE-asetuksen liitteessä V olevan 1 a ja b alakohtien mukaista erikseen määriteltyä riskiainesta, joka on värjättävä sivutuoteasetuksen liitteessä II I luvun

1 kohdan d alakohdan mukaan ja käsiteltävä sivutuoteasetuksen II luvun 4 artiklan 2 kohdan mukaan;

8) *TSE-taudeilla* TSE-asetuksen 3 artiklan 1 a kohdan mukaisia tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita;

9) *valvontaviranomaisella* elintarvikelain 6 §:n 6 kohdan mukaista viranomaista sekä

10) *varmennustutkimuksella* liitteessä X olevan C luvun 3.1. kohdan b alakohdassa tarkoitettua tutkimusta.

2 luku **TSE-asetuksen sallimia kansallisia poikkeamia**

4 § **Ruhojen hylkääminen**

Pikatestissä BSE-positiiviseksi todetun tai epävarman testituloksen saaneen ruhon lisäksi on hävitettävä vähintään yksi välittömästi sitä ennen teurastettu ruho ja vähintään kaksi välittömästi sen jälkeen teurastettua ruhoa samalla teurastuslinjalla ainoastaan siinä tapauksessa, että pikatestin tulos varmistuu positiiviseksi tai tuloksesta ei edelleenkään saada täyttä varmuutta varmennustutkimuksessa TSE-asetuksen liitteessä III A luvussa I kohdan 6.5. alakohdassa sallitun poikkeaman mukaisesti.

Jos eläintautilain mukaan tutkittavaksi TSE-taudin varalta määrättyä eläintä ei ole jostakin syystä kuitenkaan tutkittu pikatestillä, on kyseinen ruho elimineen hylättävää.

5 § **Terveysmerkintä ennen pikatestin tulosta**

TSE-asetuksen liitteessä III olevan A luvun I kohdan 6.1 alakohdassa sekä II kohdan 7.1 alakohdassa sallittujen poikkeamien mukaisesti terveysmerkki voidaan laittaa eläimen ruhoon ennen kuin pikatestin tulos on saatu ainoastaan 2 ja 3 momentissa mainittujen vaatimusten täytyessä.

Elintarvikealan toimijan on varmistettava, että mitään pikatestillä tutkittujen eläinten osia ei lähde teurastamosta, ennen kuin pikatestistä on saatu negatiivinen tulos kaikista terveysmerkityistä ruhoista.

Teurastamon valvontaviranomaisen on hyväksyttävä omavalvontasuunnitelma, jolla varmistetaan, että 2 momentissa tarkoitettu velvoite toteutetaan.

6 § **TSE-riskiaineiden erottaminen leikkaamossa**

TSE-asetuksen liitteessä V olevan 4 kohdan 4.3 alakohdan a kohdassa sallitun poikkeaman mukaan voidaan lampaiden ja vuohien selkäydin poistaa leikkaamossa, jonka leikkaamon valvontaviranomainen on hyväksynyt erikseen lampaiden ja vuohien selkäytimen poistamiseen.

7§

Naudan päänlihan irrottaminen leikkaamossa

TSE-asetuksen liitteessä V olevan 4 kohdan 4.3 alakohdan c kohdassa sallitun poikkeaman mukaan voidaan nautaeläinten päänliha irrottaa leikkaamossa, jonka leikkaamon valvontaviranomainen on hyväksynyt naudan päänlihan irrottamiseen ja joka noudattaa TSE-asetuksen liitteen V kohdan 9 vaatimuksia.

8§

Leikkaamon hyväksyminen

Elintarvikealan toimijan on haettava hyväksyntä leikkaamon valvontaviranomaiselta, ennen kuin leikkaamossa voidaan käsitellä TSE-riskiainesta 6 ja 7 § mukaan.

Hyväksymishakemukseen on liitettävä omavalvontasuunnitelma siitä, miten TSE-asetuksen ja sivutuoteasetuksen määräyksiä noudatetaan sekä tieto siitä, mitä TSE-riskiainesta hakemus koskee sekä kuinka paljon TSE-riskiainesta erotetaan leikkaamossa. Lisäksi hakemukseen on liitettävä muut valvontaviranomaisen pyytämät tiedot.

Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava lääninhallitukselle viipymättä TSE-riskiaineksen erottamiseen hyväksymistään leikkaamoista. Lääninhallitus ilmoittaa tiedon saatuaan viipymättä asiasta Elintarviketurvallisuusvirastolle.

3 luku

Valvontaa koskevat säännökset

9 §

TSE-riskiainesta sisältävien ruhojen ja ruhonosien kuljetus leikkaamoon

Ruhot ja ruhon osat, joissa on jäljellä TSE-riskiainesta, tulee merkitä terveysmerkin läheisyyteen laitettavalla TSE-merkinnällä ennen kuin ne lähetetään teurastamosta leikkaamoon.

Teurastamon on ilmoitettava lähetettävästä erästä leikkaamolle ennen sen kuljettamista, niin että ilmoitus on perillä leikkaamossa ennen erän saapumista.

Teurastamon on varmistettava leikkaamolta ennen TSE-riskiainesta sisältävien ruhojen tai ruhonosien kuljetusta leikkaamoon, että leikkaamolla on 8 §:n mukainen hyväksyntä TSE-riskiainesta poistamiseen tai naudan päänlihan irrottamiseen.

Teurastamon kirjanpidosta on käytävä ilmi sen lisäksi, mitä muualla on säädetty, TSE-riskiaineksen lähetyspäivämäärä ja vastaanottajan tiedot, eränumero, mitä TSE-riskiainesta sisältäviä ruhoja tai ruhonosia erä sisältää sekä niiden paino.

10 §

TSE-riskiainesta sisältävien ruhojen ja ruhonosien vastaanottaminen

Leikkaamon omavalvontakirjanpidosta on käytävä ilmi sen lisäksi, mitä muuta on elintarvikelain nojalla säädetty, tiedot teurastamon lähettämästä ilmoituksesta, vastaanottopäivämäärä ja lähettäjän tiedot, eränumero, mitä TSE-riskiainesta sisältäviä

ruhoja tai ruhonosia erä sisältää sekä niiden paino. Leikkaamon on varmistettava, että ruhoissa tai ruhon osissa on terveystarkastusmerkintä ja TSE-merkintä.

4 luku Voimaantulo

11 § Voimaantulosäännös

Tämä asetus tulee voimaan x päivänä tammikuuta 2009

Tällä asetuksella kumotaan TSE-tautien varalta tutkittavien nautaeläinten, lampaiden ja vuohien lihantarkastuksesta annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (10/EEO/2004) sekä TSE-riskiaineksen erottamisesta teurastamossa, teurastuspaikassa ja leikkaamossa annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (3/EEO/2002) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Kumottavien asetusten nojalla TSE-riskiaineksen erottamiseen hyväksytyt teurastamot ja leikkaamot katsotaan hyväksytyiksi tämän asetuksen nojalla ilman eri hyväksyntää.

Helsingissä päivänä joulukuuta

Maa- ja metsätalousministeri

Sirkka-Liisa Anttila

Eläinlääkintöylitarkastaja

Marjut Hämäläinen